

T. Philippe-Marie CSJ BAŽNYČIOS ATGAILA

Apaštaliniame laiške „Tertio millenio adveniente” Bažnyčia raginama 1996-uosius metus ypatingu būdu paskirti atgailai.

Didieji atgailos metai, kuriuos išgyventi mus kviečia Šventasis Tėvas, sutelks mus visus kartu, kad priimtume šventumą To, Kuris ateina.

Anot šv. Pauliaus, mūsų išmintis - tai nukryžiuotasis Jėzus. Tai reiškia, kad mes patys negalime įvesti tvarkos, mes patys negalime būti išmintingi. Mūsų apmąstymai, atgaila, askezė ir metodai niekada nepadarys mūsų išmintingų - tiktai nukryžiuotasis Jėzus. Ir ši kryžiaus išmintis yra mums duota. Ji mums suteikta stebuklingais mainais: mes atiduodame savo nuodėmes, mirtį, o nukryžiuotasis Kristus mums atiduoda savo gyvybę, prisikėlimą, atleidimą. Tai sandora tarp Dievo širdies ir mūsų neturto - meilės sandora, kurią šiandien turėtume priimti. Tai - Kryžiaus slėpinys.

Ramybė gimsta iš šitos sandoros. Ji ateina pas tuos žmones, kurie sutinka būti įskiepyti į kryžiaus medį, kad iš Jėzaus išminties duotų naujų vaisių ir ateitų ramybė kiekvienam žmogui, kiekvienai bendruomenei nūdienos pasaulyje. Tačiau yra viena sąlyga: turime sutikti būti pritvirtintais prie Jėzaus kryžiaus. Kitaip mūsų gyvenimo tiesa negalės išsiskleisti. Kad taptume naujais žmonėmis Kristuje ir giedotume naują giesmę, kad įeitume į tą nukryžiuotojo Kristaus jaunystę, Šventasis Tėvas prašo, jog mes ne tik pripažintume Viešpaties stebuklus, bet pripažintume ir savo nuodėmes, baime, nepaslankumą. Mes esame atsakingi už taiką ir ramybę pasaulyje, todėl kalbėsime būtent apie atgailą bendruomenėje, kuri atsakinga už ramybę žmonių širdyse.

Visa bendruomenė, visa krikščionių Bažnyčia turi atgailauti. Neužmirškime, kad Bažnyčia yra šventa. Mes tai tvirtiname savo tikėjimo išpažinime. Ji yra šventa Kristaus, Šventojo Dievo dėka. Bažnyčia yra šventa ir kitaip - per mus. Aš manau, kad šiandien reikia prisiminti tą šventumą, kuris trykšta iš Bažnyčios galvos į kiekvieną mūsų, nes kiekvienas mūsų dalyvauja Bažnyčios šventume. Mes turime su dideliu džiaugsmu priimti Kristaus brolių ir seserų šventumą. Pirmykštėje Bažnyčioje krikščionys kreipdavosi vienas į kitą „šventasis”. Mūsų gyvenime yra ne tik šventumas, bet ir visas mūsų nuodėmės sunkumas. Nekalbėsime apie asmeninę nuodėmę, žinoma, ji yra visko priežastis. Kaip popiežius Jonas Paulius II sako, ji yra „nuodėmės struktūrų” priežastis. *Jeigu mūsų šventumas paveikia visą Bažnyčią, tai ir mūsų nuodėmė paveikia visą Bažnyčią. Jeigu mes esame atsakingi už Bažnyčios jaunystę, tai taip pat esame kalti ir dėl Bažnyčios senatvės.* Šventasis Tėvas kviečia mus pažvelgti į „nuodėmės struktūras”, kurios yra šiandien mūsų Bažnyčioje. Tai vadinama „nuodėmės struktūromis”, nes gimdo nuodėmes mūsų gyvenime - Bažnyčios viduje ir už jos ribų.

Taigi pasižiūrėkime į pačias sunkiausias nuodėmes. Pirma, susiskaldymas tarp brolių, krikščioniškųjų Bažnyčių susiskaldymas. Šitas susiskaldymas ir išreiškia nuodėmės struktūras. Tuos skilimus sukėlė asmeninės Bažnyčios narių nuodėmės. Nors tai praeitis, bet ji šiandien mūsų širdyse gimdo nuodėmes. Viskas baigiasi tuo, kad mes netgi trokštame tų skilimų, juos pateisiname, giname juos ir džiaugiamės, kad esame kitokie nei kiti. Mūsų širdyse šiandien yra ta nuodėmė prieš vienybę, ir ji toliau plečia Kristaus kūno žaizdas. Tai yra nuodėmė prieš meilę, ir ji įžeidžia Kristų, įžeidžia Jo maldą už vienybę, kad „jie būtų viena, kaip ir mes” (Jn 17, 11). Šios nuodėmės yra melas apie Švenčiausiąją Trejybę. Dėl mūsų susiskaldymų Švenčiausioji Trejybė negali išsiskleisti Bažnyčioje ir pasaulis negali įtikėti.

Kita nuodėmė yra susijusi su dvasininkų autoritetu, kai jis tampa valdžia ir iškreipia Kenčiančiojo veidą. Jėzus pasakė: „Aš atėjau tarnauti”. Tad hierarchinis autoritetas turėtų būti tarnystė, didžiulė tarnystė, kad duotų šviesos, padėtų ją priimti, padėtų tiems, kuriems sunku priimti.

Dar viena nuodėmė - tiesos troškimo stoka. Dėl to Bažnyčios žmonės negali atsakyti į pasaulio žmonių klausimus. Mes turėtume priimti mums duodamą visą tiesą apie Dievą ir žmogų bei atsakingai perduoti tai pasauliui. Ypač nūdien Šventasis Tėvas mus prašo priimti Vatikano II Susirinkimo kvietimą.

Dar galima paminėti ir broliško gyvenimo stoką. Mes esame iš skirtingų kultūrų ir nesugebame pranokti tų kultūrinių skirtumų, kad parodytume Kristaus meilę, kuri nugali viską. Galima būtų tęsti nuodėmių sąrašą. Tai yra „nuodėmės struktūros”, kurios gimdo konkrečias nuodėmes mūsų širdyse, žeidžiančias Kristų. Šiandien mes toliau žeidžiame Jo Kūną - Bažnyčią ir esame dėl to kalti ir atsakingi.

Atgailaujant svarbiausia yra žvelgti į tas Kristaus žaizdas, matyti, kad Dievas yra įžeistas. Nūdien mes tai užmirštame, nes galvojame: „Štai Kristus prisikėlęs, Aleliuja!“. Jis yra su mumis iki laikų pabaigos. Tad ir Jo kančia tęsiasi iki laikų pabaigos dėl mūsų nuodėmių ir ypač dėl šių „nuodėmės struktūrų“. Jeigu mylime Kristų, tai mus labiausiai turėtų jaudinti Dievo žaizdos, Jėzaus nusivylimas regint, kad Jo pergalinga meilė neapsigyveno mūsų širdyse, nepajėgia pranokti visų šitų nuodėmių, kad mes toliau skaldomės. Žinoma, labai svarbu atitaisyti blogį. Tikra meilė visada trokšta būti veiksminga, o ne tik romantiška. *Atitaisymas yra meilės ženklas. Ir nuostabiausia yra tai, kad Kristus viską atitaiso kartu su mumis.* Tai yra Kristaus meilės karališka didybė. Mūsų Dievas yra didis. Jis trokšta, kad Jo atleidimas būtų mūsų orumo šaltinis. Jis nori, jog mes viską atitaisytume, ir daro tai kartu su mumis, kad atrastume savo orumą ir vertę.

Paprastai niekad neatleidžiama vaikui jo kaip nors nenubaudus. Kitu atveju vaikas būtų tik sugadintas, tai nebūtų jo verta. Mes esame Dievo vaikai, bet tą bausmę, kurią mes turime prisiimti už savo nuodėmes, Kristus neša kartu su mumis. Atgaila - tai malonė, kuri ateina iš Kristaus. Per ją Jis yra su mumis. Kristui visai nereikėtų atgailauti, nes Jis niekad nenusidėjo, Jis yra nekaltasis. Jis galėjo mums viską atleisti vienu rankos mostu, - bet Jis prisiėmė kančią ir mirtį tam, kad prisiimtų bausmę už mūsų nuodėmes, kad per Jį mes dalyvautume šiame atitaisyme. Kristus pasinaudojo nuodėmės padariniais, kad labiau prie mūsų priartėtų. Atgaila - tai unikalus Kristaus artumas, gerojo Ganytojo ir Jo paklydusios avies artumas. Jis pasinaudoja mūsų nuodėme ir nuodėmės padariniais, kad dar labiau apreikštų savo meilę. Supraskime, kad visų pirma turime atgailauti ne dėl blogio, bet dėl Jėzaus troškimo kartu su mumis atitaisyti tai, ko mes patys atitaisyti negalime. Mes esame kalti - tai jokia paslaptis, bet Jėzus nori būti atsakingas. Atgailos paslaptis - leisti Kristui atitaisyti blogį, kuris yra mūsų širdyse, pasaulyje, Jo kūne - Bažnyčioje. Jis nori būti vienintelis atsakingasis, nors Jis nėra kaltas. Štai ką gali padaryti nekalta meilė - Avinėlis, kuris imasi atsakomybės už pasaulio nuodėmes. Per atgailą Jėzus mus pedagogiškai išmoko, kaip reikia atitaisyti.

Mes negalime atgailauti vien savo gera valia. Tai per didelis slėpinys. Atgailauti galime tik su Bažnyčia, - su Bažnyčia, kuri iš Šventosios Dvasios, iš Jėzaus gavo meilės tiesos pilnatvę. Todėl Bažnyčia mus moko atgailauti, ypač su sakramentų pagalba, nes gali būti visiškai neteisingų atgailos būdų. Bažnyčia išmoksta iš savo Sužadėtinio atgailos meno. Per didelis skirtumas yra tarp žaizdos, kurią mes padarėme Kristui, ir mūsų pastangos ją atitaisyti. Skaitydami Šventąjį Raštą, ypač šv. Pauliaus laiškus efeziečiams, filipiečiams, kolosiečiams, parašytus nelaisvėje, pamatysite, kad susitaikinimas gali įvykti tik visoje Bažnyčioje: ir galvoje, ir nariuose. Nariai turi atgailauti kartu su galva - su kenčiančiu Kristumi. Be Kristaus kančios atgaila neįmanoma. Šventasis Tėvas kviečia visus metus paskirti atgailai. Jis žino, ką reiškia atgaila. Tai nėra pirmiausia kova prieš blogį. Jeigu būtume vieni, tai būtų neveiksminga. Šventasis Tėvas prašo, kad per šituos metus mes priimtume Kristų, kuris nori įsipareigoti kartu su mumis. Kristaus vietininkas kalba Kristaus vardu. Ir per šituos metus kaip tik Jis daugiausia darbuosis. Laimė, nes jeigu Dievas pasikliautų mūsų vargana atgaila, derlius būtų negausus. Ne, tai Jis padarys darbą.

Labai svarbu pažvelgti į viltį, kuri gyvena mūsų atgailoje. Svarbu, nes vilties mums trūksta labiausiai. Gal kaip tik todėl Šventasis Tėvas paskelbė tuos atgailos metus - kaip tik dėl vilties, kad pažadintų ją? Juk kai užmiega viltis - užmiega tikėjimas ir meilė. Net ir be mažutės vilties neįmanomas nei gyvas tikėjimas, nei karšta meilė. Viltis mus skatina ne vien svajoti, bet atsiraitoti rankoves ir imtis darbo, nes atgaila yra vilties darbas. Dėl jos mes rimtai pažvelgiame į tai, kas žeidžia mūsų Dievą. Tai ir yra eschatologinis atgailos matmuo.

Atgailaudami darbuojamės dėl to, kas bus. Svarbu ne pats darbų dydis, bet tikslas, dėl ko veikiame. Jeigu mes žinotume, kaip nedidelė mūsų atgaila gali paveikti Jėzaus širdį! Jei mes žinotume, kaip mūsų menkutis atitaisymas, kuris nieko neatitaiso, kartu su Kristumi gali tapti visagalis! Dievo visagalybė yra mūsų rankose. To nesimato akivaizdžiai, mes to nejaučiame. Mažasis Dovydas, pasiėmęs akmenį, kad užmuštų Galijotą, nematė savo ginklo galybės, bet Dievo dėka tas mažas akmenėlis pataikė į tikslą. Mūsų atgaila paliečia Jėzaus širdį, ji padaro milžinišką darbą. Neužmirškime, kad atgailaudami tampame apaštalais - atgaila paveikia visą Bažnyčios kūną. Atgaila apaštališka ir vaisinga. Kristus ją paima ir padaro stebuklus. Tai ir yra mūsų viltis. *Šiandien mes darbuojamės, kad nugalėtume „nuodėmės struktūras“ Bažnyčioje. Tai įmanoma su sąlyga, kad seksime Šventosios Dvasios įkvėpimu.* Viltis dėl Šventosios Dvasios įkvėpimo nedaro mūsų išdidžių ir nesukelia puikybės - ji daro mus nuolankius ir vargingus.

Prisiminkime Joną Krikštytoją, didį vilties pranašą. Jis atrado Kristų. Bet Jonas yra vargšas, neturi jokių veiksmingų priemonių. Būdamas dykumoje, jis turi tik garbinimą, malda. Šitas Jono Krikštytojo neturtas šiandien yra skirtas mums.

Neturtas yra būtina atgailos sąlyga. Negalime pasikliauti savo priemonėmis, kol jose neapsigyvena Avinėlio visagalybė. Tai yra vilties dalis. Remiamės ne savo metodais, technika, apaštalavimu, bet Jėzaus visagalybe. Šventoji Dvasia kaip tik to šiandien prašo Bažnyčios. Mes per daug savimi didžiuojamės, manome, kad turime ypatingą galią tęsti Bažnyčios kūrimą. O juk ji ateina iš Kristaus, ir be Kristaus mes esame niekas. Jonas Krikštytojas turi sugrįžti laikų pabaigoje kaip naujasis Elisas - ugnies pranašas. Jis apreikš Jėzaus širdies gailestingumą, Jo visagalybę. Mums sako, kad kai Kristus sugrįš, bus baisu, darys siaubingi dalykai. Ne, tai bus gailestingumo tvanas, visagalės meilės tvanas. Tvanas Šviesos, kuri teis visa tai, kas negali įeiti į Šviesą. Jūs žinote, kad Evangelijoje Jonas Krikštytojas kreipiasi į kai kuriuos veikėjus „angių išperos“. Švelnusis Jonas Krikštytojas? Taip, jis yra švelnus, bet kai liudija Dievo visagalybę, - pasikeičia. Tikrai vargdieniai gali taip elgtis, nes jie neturi ko prarasti. Jonas Krikštytojas turi sugrįžti į Bažnyčią, kad padėtų mums atgailauti, nes ši atgaila ne tik atitaisys skriaudą, padarytą Jėzaus širdžiai, bet ir paskubins Jėzaus Kristaus sugrįžimą - kad Jis sugrįžtų galutinai. Tai reikalauja didelio neturto, troškimo, nustelbiančio kitus mūsų troškimus.

Krikščioniškosios atgailos tikslas yra išlaisvinti mūsų troškimą. Jeigu mes girdėtume šv. Augustiną ar šv. Bernardą kalbančius apie troškimą žmogaus širdyje, taip pat girdėtume kvietimą atgailai, kuri išlaisvina šį troškimą. Dievas išgiršta vargšo šauksmą, - šauksmą to, kuris yra dykumoje. Mūsų troškimams pasaulis atrodo kaip dykuma, nes jis per mažas. Mūsų širdžiai pasaulis yra per mažas. Tokį širdies neturtą pagimdo viltis - kai viliamės to, kas viską pranoksta ir yra dieviško dydžio. Iš Bažnyčios pareikalauta tokio atsivertimo - tapti neturtinga, kaip varginga moteris, prisiimanti viso pasaulio sunkumą ir vargą, kaip Marija, Kanoje sakiusi: „Viešpatie, nebeturime vyno“. Išmintis išsisėmė mummyse. Savo nuodėme mes viską pavertėme dykuma. Ateik, Viešpatie Jėzau! Apokalipsė baigiasi žodžiais: „Ir Dvasia, ir Sužadėtinė kviečia ‘Ateik’” (Apr 22, 17). Atgailos tikslas - sukelti mummyse Jėzaus atėjimo troškimą, kuris paskubintų Jėzaus valandą. Paprašykime Marijos, kad ji mums suteiktų malonę paskubinti Jėzaus atėjimą atgailavimu.

Iš prancūzų k. vertė Edita Janulevičiūtė

©Sandora.1996.